

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олександр ЖИЛЬЦОВ

«   »   2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка: Загальна педагогіка, Методика виховної роботи

для студентів

спеціальності: 035 Філологія

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньо-професійної програми: 035.01.01 Українська мова та література

035.043.02 Мова і література (німецька)

035.051.01 Мова і література (іспанська)

035.052.01 Мова і література (італійська)

035.055.03 Мова і література (французька)

2022-2023

Розробник:

Козир Маргарита Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Козир Маргарита Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Протокол від 01.09.2022 № 1

Завідувач кафедри _____ Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм

035.01.01 Українська мова та література _____ Михайло ВІНТОНІВ

035.043.02 Мова і література (німецька) _____ Ольга ШАПОЧКІНА

035.051.01 Мова і література (іспанська) _____ Юлія ПІДПРИГОРА

035.052.01 Мова і література (італійська) _____ Тарас ЛАЗЕР

035.055.03 Мова і література (французька) _____ Ігор ЛАСКА

Робочу програму перевірено

«__» _____ 20__ р.

Заступник декана _____ Леся КУЗЕМКО

(підпис)

Пролонговано

на 20__/20__ _____ (____ ПІБ ____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 20__/20__ _____ (____ ПІБ ____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 20__/20__ _____ (____ ПІБ ____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 20__/20__ _____ (____ ПІБ ____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра теорії та історії педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 24 » 10 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка: Загальна педагогіка. Методика виховної роботи

для студентів

спеціальності: 035 Філологія

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньо-професійної програми: 035.01.01 Українська мова та література

035.043.02 Мова і література (німецька)

035.051.01 Мова і література (іспанська)

035.052.01 Мова і література (італійська)

035.055.03 Мова і література (французька)

2021-2022

Розробник:

Козир Маргарита Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Козир Маргарита Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

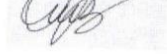
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та історії педагогіки

Протокол від 30.08.2021 № 1

Завідувач кафедри _____ Людмила ХОРУЖА

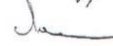
Робочу програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм

035.01.01 Українська мова та література Михайло ВІНТОНІВ

035.043.02 Мова і література (німецька) Ольга ШАПОЧКІНА

035.051.01 Мова і література (іспанська) Юлія ПІДПРИГОРА

035.052.01 Мова і література (італійська) Тарас ЛАЗЕР

035.055.03 Мова і література (французька) Ігор ЛАСКА

Робочу програму перевірено

« » _____ 2021р.

Заступник директора _____ Марина МАШОВЕЦЬ
(підпис)

Пролонговано

на 20__/20__ (____), « » _____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ (____), « » _____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ (____), « » _____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ (____), « » _____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ (____), « » _____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
«Педагогіка»		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5/150	-
Курс	2	-
Семестр	3-4	-
Кількість змістових модулів з розподілом	2	
Аудиторні	70	
Модульний контроль	10	-
Семестровий контроль	іспит (комплексний)	-
Самостійна робота	26	-
Змістовий модуль «Загальна педагогіка»		
Курс	2	-
Семестр	3	-
Обсяг кредитів	2	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	-
Аудиторні	28	
Модульний контроль	4	-
Самостійна робота	8	-
Семестровий контроль	іспит (комплексний)	-
Змістовий модуль «Методика виховної роботи»		
Курс	2	-
Семестр	4	-
Обсяг кредитів	1	-
Обсяг годин, в тому числі:	30	-
Аудиторні	14	-
Модульний контроль	2	-
Самостійна робота	9	-
Семестровий контроль	іспит (комплексний)	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – забезпечити теоретичну та практичну підготовку студентів до виконання функціональних обов'язків вчителя у закладах освіти України; створити умови, наближені до практичної професійної діяльності; забезпечити творчий розвиток особистості студента.

Завдання курсу

- формування системи теоретичних знань та загальних і спеціальних компетентностей, необхідних для виконання функціональних обов'язків вчителя, класного керівника, наставника;
- формування основ педагогічного мислення, здатності осмислювати і аналізувати педагогічну дійсність;
- формування готовності до педагогічної праці на гностичному, комунікативному, операційному рівнях;
- формування відповідального, творчого ставлення до педагогічної діяльності
- моделювання та розв'язування педагогічних ситуацій.

Завдання курсу - сформулювати такі **загальні та фахові компетентності**:

- ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в

- розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
  - ЗК 4 Здатність бути критичним і самокритичним.
  - ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
  - ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
  - ЗК 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
  - ЗК8 Здатність працювати в команді та автономно.
  - ЗК10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
  - ЗК11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
  - ЗК12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
  - ЗК13 Здатність проведення досліджень на належному рівні.
  - ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
  - ФК 3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії французької мови.
  - ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
  - ФК 9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
  - ФК 10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
  - ФК 19 Методична і психолого-педагогічна компетенція: знання закономірностей розвитку особистості, формування психічних процесів пам'яті, мислення, уяви, почуттів і психічних основ вивчення мови; комунікативно-педагогічна взаємодія для різних вікових груп, використання й передача знань для навчання французької мови і літератури
  - ФК 20 Лінгвоприкладна компетенція передбачає: володіння лінгво-дидактичними вміннями, методичними прийомами та організаційними технологіями, необхідними для ефективної роботи в освітніх закладах.

3. Результати навчання за дисципліною

Результатом опанування змісту даної навчальної дисципліни є формування таких **компетентностей:**

ПРН 1 Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та французькою мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3 Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4 Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5 Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 17 Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18 Мати навички управління комплексними діями або проектами у розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 22 Застосовувати теорії і володіти практичними навичками проектування, конструювання, моделювання освітнього процесу закладу загальної середньої освіти, складати різні види планів для організації процесу навчання французькою мовою, враховувати психолого-педагогічні основи навчального процесу у закладах та специфіку професійної педагогічної діяльності.

4. Тематичний план навчальної дисципліни «Педагогіка»

№ п/п	Назви теоретичних розділів, тем	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна	Модульний
Змістовий модуль I. Загальна педагогіка								
1	Педагогіка як наука. Методи науково-педагогічного дослідження	4	4	2	2			
2	Процес навчання та його принципи. Форми, методи і засоби навчання	10	8	4	4		2	
3	Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів	10	8	4	4		2	
4	Домашня навчальна робота учнів. Диференційоване навчання в школі.	6	4	2	2		2	
5	Освіта в сучасному суспільстві: стан і тенденції розвитку.	6	4	2	2		2	
	Підготовка та проходження семестрового контролю	20						
	<i>Разом</i>	60	28	14	14		8	4
Змістовий модуль II. Методика виховної роботи								
6	Виховання особистості. Ідеали і принципи виховання	8	5	1	4		3	
7	Розвиток, виховання і формування особистості. Методи та організаційні форми виховання. Самовиховання. Виховання особистості в колективі, в сім'ї.	15	9	1	8		6	
	Підготовка та проходження семестрового контролю	5						
	<i>Разом</i>	30	14	2	12		9	2

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Загальна педагогіка

Тема 1. Педагогіка як наука. Методи науково-педагогічних досліджень

Людина і суспільство. Предмет педагогіки і її основні категорії (навчання, виховання, освіта, розвиток). Педагогіка в системі наук про людину. Джерела розвитку педагогіки. Структура педагогічної науки.

Перспективи розвитку педагогіки в Україні. Загальнокультурне значення педагогіки. Світовий освітній простір. Вирішення сучасних соціокультурних проблем науковцями. Взаємозв'язок між психологією і педагогікою.

Складові дослідження (об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотеза, отримання та наліз наукових фактів, впровадження в практику результатів дослідження). Принципи проведення наукових досліджень (цілісність, об'єктивність, історизм, комплексне використання методів тощо). Місце наукових досліджень у вирішенні завдань педагогіки.

Методи науково-педагогічних досліджень. Теоретичні методи дослідження (аналіз і синтез, індукція й дедукція, аналогія, порівняння тощо). Емпіричні методи дослідження (спостереження, експеримент, тестування, анкетування тощо).

Етапи наукового дослідження: визначення проблеми, вивчення стану дослідження проблеми в літературі, вивчення передового досвіду, формулювання гіпотези, проведення

експериментальної роботи, узагальнення результатів, оформлення результатів дослідження і впровадження їх у життя.

Джерела педагогічної теорії: твори класиків педагогічної думки, наукові праці вчених, передовий педагогічний досвід, народна педагогіка.

Тема 2. Процес навчання та його принципи. Форми, методи і засоби навчання

Поняття про дидактику. Основні дидактичні категорії: навчання, освіта, викладання. Сутність процесу навчання. Функції навчання (освітня, розвиваюча, виховна). Двосторонній характер процесу навчання.

Принципи і закономірності навчання. Викладання та його структура (планування роботи, організація навчальної діяльності учнів, врахування темпів індивідуального психічного розвитку учнів, стимулювання навчальної діяльності учнів, контроль, аналіз результатів та ін.).

Основні етапи оволодіння знаннями: сприймання, усвідомлення, осмислення, запам'ятовування, закріплення, застосування знань, умінь на практиці.

Форми і види навчання. Модульне навчання.

Сутність методів, прийомів і засобів навчання. Класифікації методів навчання. Методи організації навчально-пізнавальної діяльності учнів: словесні, наочні, практичні, репродуктивні, проблемно-пошукові. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності учнів: пізнавальні ігри, навчальні дискусії, заохочення, покарання. Методи контролю та самоконтролю в навчанні: опитування, контрольні, лабораторні роботи, тестова перевірка знань, самоконтроль і самоперевірка. Поняття про засоби навчання. Вибір методів навчання.

Класно-урочна і лекційно-семінарська форми навчання. Вимоги до сучасного уроку, лекції. Оптимізація та інтенсифікація навчального процесу (врахування навчально-виховної мети, завдань, змісту навчального матеріалу, рівня підготовки учнів, віку учнів тощо). Позааудиторні форми навчання.

Тема 3. Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів

Поняття про діагностику навчальних досягнень учнів та її елементи: контроль, оцінювання, накопичення статистичних даних та їх аналіз, виявлення динаміки, тенденцій прогнозування подальшого розвитку учнів. Зв'язок контролю з іншими ланками процесу навчання: вивченням і осмисленням нового матеріалу, його закріпленням та використанням на практиці.

Педагогічні вимоги до перевірки знань, умінь і навичок учнів: об'єктивність, систематичність, індивідуальний характер та ін. Аналіз і оцінка результатів навчальної діяльності слухачів. Види контролю знань учнів. Методи контролю знань учнів. Провідна роль тематичного контролю.

Формування в учнів умінь самоконтролю, об'єктивної самооцінки, керівна роль учителя в цих процесах. Рейтингова система оцінювання результатів навчальної діяльності слухачів. Проблема подолання неуспішності учнів.

Тема 4. Домашня навчальна робота учнів. Диференційоване навчання в школі

Домашні завдання (зміст, обсяг, складність та ін.). Нормування домашньої навчальної роботи. Види домашньої навчальної роботи (робота з текстом підручника: читання, відтворення матеріалу, ознайомлення з новим текстом, виписування незрозумілих виразів, зворотів тощо; виконання письмових і графічних робіт (написання переказів, творів, виконання креслень, малюнків, заповнення контурних карт тощо; виконання усних вправ; самостійна практична робота, яка вимагає певних спостережень: за тваринами, рослинами, за рельєфом місцевості, явищами природи, за своїм фізичним станом тощо; виконання

різноманітних вправ і розв'язування задач; читання статей, науково-популярних журналів; проведення дослідів, заучування напам'ять правил, цитат, віршів тощо). Домашня робота може бути: індивідуальною, індивідуалізованою, груповою. Батьки та їх допомога дитині виконувати домашні завдання.

Диференціація в освіті (між школами, класами, групами учнів та окремими учнями в межах школи). Види диференціації: за здібностями, за недостатністю здібностей, за майбутньою професією, за інтересами учнів. Рівні диференціації; мікро-, мезо- та макрорівні (в різних типах навчальних закладів: загальноосвітні школи, спеціалізовані школи, гімназії, колеґіуми, ліцеї). Робота з обдарованими дітьми. Обдарованість загальна (розумова) та спеціальна (художня, соціальна, спортивна).

Тема 5. Освіта в сучасному суспільстві: стан і тенденції розвитку

Освіта як соціальна функція. Поняття «компетенція». Основні компетенції, які необхідні в сучасному житті. Світовий освітній простір. Вирішення сучасних соціокультурних проблем науковцями. Провідні тенденції сучасної освіти: збільшення тривалості освіти, продовження обов'язкової освіти після закінчення школи, створення освітніх закладів нового типу, можливість отримати освіту за кордоном, зближення освітніх систем різних країн.

Змістовий модуль II. Методика виховної роботи

Тема 6. Людина як предмет виховання. Ідеали і принципи виховання

Поняття «виховання». Спрямування виховного впливу на людину. Об'єктивні (спадковість; здоров'я; соціокультурне оточення сім'ї; обставини біографії; культурні традиції; професійний та соціальний статус; особливості країни та історичної епохи) і суб'єктивні (психічні особливості; світогляд; ціннісні орієнтації; внутрішні потреби та інтереси вихователя і вихованця; система відносин із соціумом; організовані виховні впливи на людину з боку певних людей; груп; об'єднань і всієї спільноти) чинники виховання. Структура виховного процесу.

Цілі виховання, критерії. Напрями виховання. Спрямування виховання – єдність мети і змісту (за цією ознакою виділяють: розумове, моральне, трудове, фізичне та естетичне виховання). Сучасні напрямки виховання (громадянське, правове, економічне, екологічне). Розвиток і виховання та їх взаємовплив.

Виховні концепції. Концепція національного виховання. Зміст виховання. Виховні ідеали. Принципи виховання (гуманізації, народності, неперервності, послідовності і систематичності, індивідуалізації та диференціації, єдності виховання та життєдіяльності та інші).

Види виховання (за інституційною ознакою: сімейне, шкільне, позашкільне, конфесійне, за місцем проживання, у дитячих та юнацьких організаціях та спеціалізованих освітніх закладах; за стилем відносин між вихователем і вихованцем: авторитарне, демократичне, ліберальне і вільне виховання).

Тема 7. Розвиток, виховання і формування особистості. Методи та організаційні форми виховання.

Процес розвитку особистості. Спадковість і розвиток людини. Вплив соціального середовища на розвиток особистості. Діяльність як чинник розвитку людини. Діагностика розвитку. Вікові та індивідуальні особливості розвитку особистості.

Сутність виховання, його мета. Завдання складових виховання. Комплексний підхід до виховання особистості. Розвиток і виховання та їх взаємовплив.

Методи, прийоми і засоби виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності, спілкування, формування позитивного досвіду суспільної поведінки. Методи стимулювання діяльності і поведінки. Організаційні форми виховання. Позакласна виховна робота. Колективні творчі справи. Закономірності виховання.

Тема 8. Самовиховання. Виховання особистості в колективі. Виховання особистості в сім'ї

Сутність і зміст самовиховання особистості. Поняття «соціально зріла особистість» у педагогіці. Керована і самокерована особистість. Самоосвіта. Функції самоосвіти. Формування і корегування якостей, звичок і рис характеру. Співвідношення виховання, самовиховання і перевиховання в процесі розвитку особистості. Аутотренінг як один із засобів самовиховання. Участь у групових тренінгах із метою самовиховання.

Форми виховання (індивідуальна, групова, мікрогрупова). Учнівський колектив. Методи згуртування учнівського колективу. Колектив і особистість. Принципи взаємодії особистості і колективу. Педагогічні проблеми взаємодії особистості і групи (колективу). Виховання особистості в колективі. Колективний педагогічний менеджмент. Педагогічне керівництво колективом.

Сім'я як інститут соціального розвитку. Функції сім'ї. Становлення сім'ї. Психолого-педагогічні вимоги до батьків. Єдність виховних впливів. «Педагогічно занедбані діти» і сім'я.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	7	7	1	1
Відвідування семінарських занять	1				
Відвідування практичних занять	1	7	7	6	6
Робота на семінарському занятті	10				
Робота на практичному занятті	10	7	70	6	60
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	3	15
Виконання модульної роботи	25	2	50	1	25
Разом	-	-	159	-	107
Максимальна кількість балів				266	
Розрахунок коефіцієнта				4,43	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Завдання для самостійної роботи	Обсяг роботи студента, годин	Бали
Змістовий модуль I. Загальна педагогіка			
Тема 1. Педагогіка як наука. Методи науково-педагогічного дослідження	1. Опрацюйте Концепцію національного виховання і випишіть загальну мету виховання та завдання морального, розумового, фізичного, трудового і естетичного виховання. 2. Ознайомтеся зі змістом «Стратегії розвитку освіти в Україні до 2021 року» і випишіть завдання удосконалення освітнього процесу.	2	5
Тема 2. Процес навчання та його принципи. Форми, методи і засоби навчання	1. Сформулюйте для себе, як майбутнього вчителя, 8–10 правил організації навчального процесу на науковій основі. Розкрийте сутність основних категорій дидактики як науки про навчання (таблиця) 2. З погляду ефективності і доцільності проаналізуйте методи навчання, які були використані викладачем вищої школи (на конкретному занятті). 3. Опишіть і графічно зобразіть методи навчання.	2	5

		4. Скласти термінологічний словник з тем змістового модуля.		
Тема 3. Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів		1. Опрацюйте загальні критерії оцінювання навчальних досягнень у системі загальної середньої школи. 2. Охарактеризуйте тестову форму контролю навчальних досягнень учнів і визначте її місце в навчальному процесі.	2	5
Тема 4. Домашня навчальна робота учнів. Диференційоване навчання в школі.		1. Обґрунтуйте шляхи оптимізації домашньої навчальної роботи учнів. 2. Охарактеризуйте учнів з підвищеними навчальними можливостями. 3. Порівняйте поняття індивідуалізація і диференціація навчання.	2	5
Тема 5. Освіта в сучасному суспільстві: стан і тенденції розвитку.		1. Визначте і запишіть у три колонки риси, притаманні лідеру, керівнику і керівнику-лідеру. 2. Перерахувати потреби, які впливали і продовжують впливати на формування мотивів отримання освіти особистістю. 3. Опишіть тенденції розвитку сучасної європейської освіти. 4. Відвідайте сайт Міністерства освіти і науки та знайдіть інформацію для виконання наступного завдання: скласти в хронологічному порядку список законодавчих актів, що призначені для реформування школи за період з 2007 по нинішній час. 5. Обґрунтуйте необхідність упровадження в освітній процес сучасного педагогічного досвіду. Доберіть влучні аргументи.	2	5
Змістовий модуль II. Методика виховної роботи				
Тема 6. Виховання особистості. Ідеали і принципи виховання		1. Опрацюйте Концепцію національного виховання і випишіть загальну мету виховання та завдання морального, розумового, фізичного, трудового і естетичного виховання. 2. Визначте свій виховний ідеал, який Ви прагнете досягти.	2	5
Тема 7. Розвиток, виховання і формування особистості. Методи та організаційні форми виховання.		1. Сформулюйте для себе, як майбутнього вчителя, 8–10 правил організації виховного процесу на науковій основі. 2. Опишіть виховний ідеал, до якого ви прагнете. 3. Проаналізуйте, якою мірою ваша сім'я, і школа, яку ви закінчили, сприяли розв'язанню завдань всебічного розвитку. 4. Наведіть 2–3 приклади впливу соціального середовища на розвиток особистості дитини. 5. Проаналізуйте процес власного розвитку і вкажіть на прояви соціального успадкування. 6. Скласти термінологічний словник з тем змістового модуля.	3	5
Тема 8. Самовиховання. Виховання особистості в колективі, в сім'ї.		1. Опишіть колектив свого випускного класу з погляду особливостей його розвитку і взаємовідносин між членами колективу. 2. Доберіть низку праць (10–15 назв) з проблем розвитку колективу, яку можна рекомендувати класним керівникам. 3. Наведіть докази позитивного і негативного виховання в особистості колективізму і індивідуалізму в сім'ї.	2	5
Разом:			17	40

Критерії оцінювання самостійної роботи		Кількість балів
1.	Своєчасність виконання роботи	1
2.	Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	2
3.	Різноманітність використаних джерел	2

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань студентів здійснюється після вивчення кожного блоку теоретичних знань дистанційно (у системі Moodle) в письмовій (тестовій) формі й передбачає виконання тестових завдань різного типу.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Умови допуску: активна робота на семінарських та практичних заняттях, виконання усіх завдань до самостійної роботи, успішне виконання усіх модульних контрольних робіт (не нижче 15 балів за кожну роботу)

Форма проведення: комп'ютерне тестування (у системі Moodle).

Тривалість проведення: 90 хвилин.

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Критерії оцінювання: Тестове опитування включає 40 теоретичних запитань, які відображають тематику дисципліни. Максимальна оцінка за кожне тестове запитання – 1 бал.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Предмет та основні завдання педагогіки. Основні категорії педагогіки.
2. Особливості педагогічної діяльності. Вимоги до особистості педагога.
3. Загальна характеристика педагогічного процесу, завдання і основні компоненти.
4. Методи науково-педагогічних досліджень
5. Предмет і функції дидактики. Становлення дидактики як науки.
6. Навчальні плани та програми для закладів загальної середньої освіти.
7. Навчальна література нового покоління як чинник підвищення якості освіти.
8. Сутність та характеристика навчальної книги.
9. Сутність процесу навчання.
10. Закони, принципи й правила навчання.
11. Організація навчального процесу.
12. Компетентнісний підхід як чинник модернізації навчального процесу.
13. Диференціація та індивідуалізація навчання.
14. Аналіз проблеми контролю й оцінювання успішності учнів.
15. Основні поняття контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів.
16. Нові форми контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів.
17. Сутність і структура уміння вчитися.
18. Вікова та індивідуальна характеристика учнів як суб'єктів учіння.
19. Формування структурних компонентів уміння вчитися.
20. Сутність і функції методів навчання.
21. Класифікація методів навчання.
22. Методи усного викладу навчального матеріалу.
23. Наочні методи навчання.
24. Практичні методи навчання.
25. Самостійна робота учнів.
26. Навчальні технології.
27. Технологія особистісно-орієнтованого навчання
28. Технологія групової навчальної діяльності школярів
29. Технологія розвивального навчання
30. Технологія формування творчої особистості
31. Технологія навчання як дослідження
32. Інтерактивні методи та прийоми навчання.
33. Проектна діяльність як метод навчання й розвитку.
34. Ігрова діяльність як метод навчання й розвитку.
35. Методи формування в учнів досвіду пошукової діяльності.

36. Засоби навчання й навчальне обладнання.
37. Поняття «сучасний урок». Класифікація уроків.
38. Алгоритм підготовки вчителя до проведення уроку.
39. Структура комбінованого уроку: базова й варіативні моделі.
40. Дидактичні особливості інтегрованих уроків.
41. Особливості підготовки та проведення відкритого уроку.
42. Види домашніх завдань і способи їх перевірки.
43. Особливості організації навчального процесу.
44. Актуальні проблеми розвитку сучасної шкільної освіти.
45. Основні напрями розвитку сучасної освіти.
46. Особливості змісту освіти. Нормативне забезпечення реалізації змісту освіти
47. Державний стандарт загальної середньої освіти.
48. Компетентність як показник якості освіти.
49. Закономірності та принципи виховання.
50. Поняття про принципи виховання. Загальні принципи виховання. Принципи сучасного виховання.
51. Основні орієнтири виховання в сучасних закладах загальної середньої освіти
52. Характеристика засобів виховання.
53. Форми організації виховання учнів.
54. Традиційні методи виховання в педагогіці, їх класифікація та характеристика.
55. Технології сучасного виховного процесу.
56. Фізичний, соціальний, духовний розвиток учнів.
57. Інтелектуальний розвиток особистості учня.
58. Формування в учнів основ наукового світогляду.
59. Поняття про позакласну і позашкільну навчально-виховну роботу.
60. Поняття про систему освіти. Мета та основні принципи освіти.
61. Система освіти України та її структура.
62. Зміст державно-громадського управління освітою.
63. Загальні основи управління. Принципи управління освітою і освітнім закладом.
64. Органи управління освітою і школою: державні і громадські.
65. Підвищення кваліфікації і атестація педагогічних працівників.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Модулі	I. Загальна педагогіка					II. Методика виховної роботи	
Кількість балів за модуль	159					107	
Лекції (б.)	1	2	2	1	1	2	
Практичні заняття (б.)	11	22	22	11	11	44	88
Теми лекцій	Педагогіка як наука. Методи науково-педагогічного дослідження	Процес навчання та його принципи. Форми, методи і засоби навчання	Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів	Домашня навчальна робота учнів. Диференційоване навчання в школі	Освіта в сучасному суспільстві: стан і тенденції розвитку.	Виховання особистості. Ідеали і принципи виховання	Розвиток, виховання і формування особистості. Методи та організаційні форми виховання. Самовиховання. Виховання особистості в колективі, в сім'ї.
Теми практичних занять	Педагогіка як наука. Методи науково-педагогічного дослідження	Процес навчання та його принципи. Форми, методи і засоби навчання	Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів	Домашня навчальна робота учнів. Диференційоване навчання в школі	Освіта в сучасному суспільстві: стан і тенденції розвитку.	Виховання особистості. Ідеали і принципи виховання	Розвиток, виховання і формування особистості. Методи та організаційні форми виховання. Самовиховання. Виховання особистості в колективі, в сім'ї.
Самостійна робота	25					15	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1,2 (50 балів)					Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	
Підсумковий контроль (екзамен)							

8. Рекомендована література

Основна

1. Аймедов К.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки : підручник / К.В. Аймедов, В.В. Бабієнко, В.А. Бабієнко, В.В. Сторож. — К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. — 352 с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання. 2-ге вид. / С.С. Вітвицька – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 384 с.
3. Державний стандарт повної загальної середньої освіти. - <http://iitzo.gov.ua/serednya-osvita/pro-viddilennya-zmistu-zahalnoji-serednoji-osvity/normatyvno-pravova-baza-pochatkovoji-osvity/>
4. Закон України "Про вищу освіту" 1.07.2014р. // <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/110-zakon-ukrayiny-pro-osvitu>
5. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навчальний посібник / О.Г.

Кучерявий. -К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. –440 с.

6. Максименко В.П. Дидактика : курс лекцій / В.П. Максименко. Хмельницький : ХМЦНП, 2013. – 223 с.

7. Малафіїк І.В. Дидактика новітньої школи : Навчальний посібник / І.В.Малафіїк. — К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. — 632 с.

8. Нова українська школа. / Концептуальні засади реформування середньої школи. Кол-в авторів: Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова С., Кобернік І., Ковтунець В. та ін. – К., 2016. – 33с.

9. Освітні реформи : місія, дійсність, рефлексія : [моногр.] / за ред.:

В. Кремень, Т. Левовицький, В. Огнев'юк, С. Сисоєва. – К. : Едельвейс, 2013. – 460 с.

10. Педагогіка: практикум: навч. посіб. / Г. Х. Яворська, О. П. Ноздрова ; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. Г. Х. Яворської. - Одеса : Букаєв Вадим Вікторович [вид.], 2014. - 169 с.

Додаткова

1. Аббас Н.О. Роль та місце громадянської освіти в демократичному вихованні підростаючого покоління. / Н.О. Аббас // Виховна робота в школі. – 2012. – №2. – С.37 – 38.

2. Акпинар Л.Е. Інтерактивні технології навчання в початковій школі: Навчальний посібник / Л. Е. Акпинар. — К. :Видавничий Дім «Слово», 2014. — 288 с.

3. Василевич Л.Ф. Прийняття рішень за умов конфлікту та невизначеності середовища : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Л.Ф. Василевич, І.І. Юртин. – К. : [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2013. – 128 с.

4. Виховна робота у вищих навчальних закладах: Науково-методичний збірник. Спеціальний випуск: / Колектив авторів Національного університету харчових технологій, Інститут психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України. —К.: НУХТ, 2013.

5. Внутрішній контроль : робоча книга керівника школи / упоряд. Н. Мурашко, А. Панченко. – К. : Редакції газет з управління освітою, 2013. – 120 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

6. Внутрішньошкільний контроль та аудит / упоряд.: Наталія Мурашко, Алла Панченко. – К. : Редакції газет з управління освітою, 2013. – 128с.

7. Канішевська Л.В. Теоретичні аспекти формування професійної компетентності майбутнього педагога / Л.В. Канішевська // Теоретико-практичні аспекти виховної роботи в різних соціальних інститутах : зб. наук, пр. – К. :ПВ НАПН України, 2012. – Кн. 1. – С. 40–48.

8. Організаційна основа освіти та її гуманізація. Реферат. <http://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14861/>

9. Оржеховська В. М. Технології розбудови виховної системи з загальноосвітнього навчального закладу : навчально-методичний посібник / В. М. Оржеховська, Т. Є. Федорченко. — Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. — 172 с.

10. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А. А. Мазаракі; худож.-оформлювач І. М. Безрукавий. — Харків: Фоліо, 2014,— 846 с.

11. Петрунько О.В. Молодь та інноваційні технології : перспективи і ризики взаємодії : навч.-метод. посіб. / О.В. Петрунько. – К. : Міленіум, 2013. – 80 с.

12. Спіріна Т.П. Етика соціально-педагогічної діяльності : навч.-метод. посіб. / Т.П. Спіріна. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 247 с.

13. Фізеші О.Й. Педагогіка: Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школотзнавство: Навчальний посібник / О.Й. Фізеші.- К.: Кондор-Видавництво, 2013.- 390 с.

14. Фоменко Н.А., Скрипник М.І., Фатхутдінова О.В. Правова педагогіка : Навчальний посібник.– Херсон: Олді-плюс, 2015. – 326с.

15. Формування професійної культури керівника навчального закладу в сучасному освітньому середовищі: зб. матеріалів / укл. М. О. Сташенко. — Луцьк : ВІППО, 2015. — 148 с.

16. Хоружа Л.Л., Співакова І.Б. Професійна діяльність учителя крізь призму педагогічної

ДОДАТОК **до робочої навчальної програми дисципліни**

Педагогіка: Загальна педагогіка. Методика виховної роботи

для студентів

спеціальності: 035 Філологія

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньо-професійної програми: 035.01.01 Українська мова та література; 035.043.02 Мова і література (німецька); 035.051.01 Мова і література (іспанська); 035.052.01 Мова і література (італійська); 035.055.03 Мова і література (французька)

ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль І. Загальна педагогіка

Тема 1. Педагогіка як наука. Методи науково-педагогічних досліджень

Практичне заняття 1. Педагогіка і сучасність

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Предмет і завдання педагогіки в контексті історичного розвитку суспільства. Роль педагогіки в системі наук про людину.
2. Методи педагогічних досліджень.
3. Освіта як найкоротший шлях до скарбниці світової культури. Освіта в Україні та інновації у вищій школі.

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. Розробити презентаційний проект на тему “Роль педагогіки у систем наук про людину”; використовуючи матеріал лекції “Методи педагогічних досліджень”;
3. Розробити опитувальник студентів щодо покращення якості освіти у Вашій групі;
4. Провести категоріальний аналіз понять педагогіки: “виховання”, “навчання”, “освіта”, “розвиток”, “формування”; охарактеризувати систему педагогічних наук (таблиця);
5. Розкрити зв'язки педагогіки з іншими людинознавчими науками (графік).

Рекомендована література

1. Аймедов К.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки : підручник / К.В. Аймедов, В.В. Бабієнко, В.А. Бабієнко, В.В. Сторож. — К.: Видавничий Дім “Слово”, 2014. — 352 с.
2. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навчальний посібник / О.Г. Кучерявий. -К. : Видавничий Дім “Слово”, 2014. –440 с.
3. Максименко В.П. Дидактика : курс лекцій / В.П. Максименко. Хмельницький : ХМЦНП, 2013. – 223 с.
4. Малафіїк І.В. Дидактика новітньої школи : Навчальний посібник / І.В.Малафіїк. — К.: Видавничий Дім “Слово”, 2015. — 632 с.
5. Нова українська школа. / Концептуальні засади реформування середньої школи. Кол-в авторів: Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова С., Кобернік І., Ковтунець В. та ін. – К., 2016. – 33с.

Практичне заняття 2. Дидактика

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Сутність процесу навчання. Принципи і закономірності навчання.
2. Дидактика та її основні категорії.
3. Освітні теорії. Мотивування навчання.

II. Модульний контроль.

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. Розробити презентаційний проект на тему “Зміст сучасної освіти”;
3. Використовуючи матеріал лекції “Процес навчання та його принципи”, розробити дидактичні завдання щодо вивчення дисципліни “Педагогіка” у Вашій групі;
4. Охарактеризувати фактори, що впливають на формування змісту шкільної освіти;
5. На основі документів про освіту й школу (див. Список літератури) накреслити стратегію розвитку змісту освіти в Україні.

Рекомендована література

1. Аббас Н.О. Роль та місце громадянської освіти в демократичному вихованні підростаючого покоління. / Н.О. Аббас // Виховна робота в школі. – 2012. – №2. – С.37 – 38.
2. Акпинар Л.Е. Інтерактивні технології навчання в початковій школі: Навчальний посібник / Л. Е. Акпинар. — К. : Видавничий Дім “Слово”, 2014. — 288 с.
3. Василевич Л.Ф. Прийняття рішень за умов конфлікту та невизначеності середовища : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Л.Ф. Василевич, І.І. Юртин. – К. : [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2013. – 128 с.
4. Нова українська школа. / Концептуальні засади реформування середньої школи. Кол-в авторів: Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова С., Кобернік І., Ковтунець В. та ін. – К., 2016. – 33с.
5. Освітні реформи : місія, дійсність, рефлексія : [моногр.] / за ред.:
6. В. Кремень, Т. Левовицький, В. Огнев’юк, С. Сисоєва. – К. : Едельвейс, 2013. – 460 с.
7. Педагогіка: практикум: навч. посіб. / Г. Х. Яворська, О. П. Ноздрова ; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. Г. Х. Яворської. - Одеса : Букаєв Вадим Вікторович [вид.], 2014. - 169 с.

Тема 2. Процес навчання та його принципи. Форми, методи і засоби навчання

Практичне заняття 3. Методи навчання, їх оптимальний вибір

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Сутність методів, прийомів і засобів навчання. Етапи засвоєння знань учнями.
2. Класифікація методів навчання. Оптимальний вибір методів навчання.
3. Форми навчання. Вимоги до сучасного уроку.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. Розробити презентаційний проект на тему “Інтерактивні методи навчання: сучасні інноваційні проекти”;
3. Використовуючи матеріал лекції “Форми, методи і засоби навчання”, розробити і скласти уніфіковану класифікаційну модель методів навчання;
4. Установити зв’язок між поняттями “метод”, “прийом”, “засіб навчання” (графік);

5. Охарактеризувати словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові методи навчання (таблиця); спробувати визначити умови їх оптимального поєднання (на прикладі); аргументувати доцільність використання інтерактивних методів на уроці.

Рекомендована література

1. Канішевська Л.В. Теоретичні аспекти формування професійної компетентності майбутнього педагога / Л.В. Канішевська // Теоретико-практичні аспекти виховної роботи в різних соціальних інститутах : зб. наук, пр. – К. :ІПВ НАПН України, 2012. – Кн. 1. – С. 40–48.
2. Нова українська школа. / Концептуальні засади реформування середньої школи. Кол-в авторів: Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова С., Кобернік І., Ковтунець В. та ін. – К., 2016. – 33с.
3. Організаційна основа освіти та її гуманізація. Реферат. <http://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14861/>
4. Оржеховська В. М. Технології розбудови виховної системи загальноосвітнього навчального закладу : навчально-методичний посібник / В. М. Оржеховська, Т. Є. Федорченко. — Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. — 172 с.
5. Фізеші О.Й. Педагогіка: Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школотзнавство: Навчальний посібник / О.Й. Фізеші.- К.: Кондор-Видавництво, 2013.- 390 с.
6. Фоменко Н.А., Скрипник М.І., Фатхутдінова О.В. Правова педагогіка : Навчальний посібник.– Херсон: Олді-плюс, 2015. – 326с.

Тема 3. Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів

Практичне заняття 4,5 Система контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Діагностика навчальних досягнень учнів. Види контролю знань учнів.
2. Методи контролю знань учнів. Провідна роль тематичного контролю.
3. Рейтингова система оцінювання результатів навчальної діяльності слухачів. Проблема подолання неуспішності учнів.

II. Перевірка самостійної роботи.

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. розробити презентаційний проект на тему “Рейтингова система оцінювання: переваги і недоліки”;
3. використовуючи матеріал лекції “Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів”, описати критерії оцінювання навчальних досягнень учнів будь-якої вікової категорії з Вашого фаху (таблиця);
4. розкрити значення оцінки як мотиву навчання і сутність понять: “оцінювання”, “оцінка”, “відмітка”, “бал”, “облік успішності” (тезаурис);
5. з’ясувати зміст попереднього, поточного тематичного та підсумкового контролю, методи їх здійснення та вимоги до нього.

Рекомендована література

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання. 2-ге вид. / С.С. Вітвицька – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 384 с.
2. Державний стандарт повної загальної середньої освіти. - <http://iitzo.gov.ua/serednya-osvita/pro-viddilennya-zmistu-zahalnoji-serednoji-osvity/normatyvno-pravova-baza-pochatkovoji-osvity/>

3. Закон України "Про вищу освіту" 1.07.2014р. // <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/110-zakon-ukrayiny-pro-osvitu>
4. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навчальний посібник / О.Г. Кучерявий. -К. : Видавничий Дім "Слово", 2014. –440 с.

Тема 4. Домашня навчальна робота учнів. Диференційоване навчання в школі

Практичне заняття 6. Диференційоване навчання

План заняття

- I. Теоретична частина.
Понятійно-категоріальний апарат теми.
1. Диференціація освіти.
2. Види і рівні диференціації.
3. Індивідуалізація навчання учнів.
- II. Перевірка самостійної роботи.
- III. Модульна контрольна робота.

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. розробити презентаційний проект на тему "Рівні диференціації";
3. використовуючи матеріал лекції "Домашня навчальна робота учнів", розробити і скласти унормований зміст організації процесу виконання домашніх завдань учнями різних вікових категорій (таблиця);
4. розкрити сутність процесу диференціації освіти;
5. скласти план дискусійного проекту на тему: "Диференціація освіти: переваги та недоліки процесу"; охарактеризувати процес індивідуалізації навчання учнів під час уроків (навести приклади з власного досвіду).

Рекомендована література

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання. 2-ге вид. / С.С. Вітвицька – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 384 с.
2. Внутрішньошкільний контроль та аудит / упоряд.: Наталія Мурашко, Алла Панченко. – К. : Редакції газет з управління освітою, 2013. – 128с.
3. Канішевська Л.В. Теоретичні аспекти формування професійної компетентності майбутнього педагога / Л.В. Канішевська // Теоретико-практичні аспекти виховної роботи в різних соціальних інститутах : зб. наук, пр. – К. :ІПВ НАПН України, 2012. – Кн. 1. – С. 40–48.
4. Нова українська школа. / Концептуальні засади реформування середньої школи. Кол-в авторів: Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова С., Кобернік І., Ковтунець В. та ін. – К., 2016. – 33с.
5. Організаційна основа освіти та її гуманізація. Реферат. <http://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14861/>
6. Оржеховська В. М. Технології розбудови виховної системи загальноосвітнього навчального закладу : навчально-методичний посібник / В. М. Оржеховська, Т. Є. Федорченко. — Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. — 172 с.

Тема 5. Освіта в сучасному суспільстві: стан і тенденції розвитку

Практичне заняття 7. Актуальні тенденції реформування школи в Україні і світі

План заняття

- I. Теоретична частина.
Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Реформи в українській школі кінець ХХ початок ХХІ століть.
2. Розвиток освіти в різних країнах.
3. Проблеми, які необхідно подолати на шляху реформування школи.
4. Позитивний і негативний вплив суспільної думки на реформування школи.

II. Перевірка самостійної роботи.

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. розробити презентаційний проект на тему “Розвиток освіти в різних країнах”;
3. використовуючи матеріал лекції “Освіта у сучасному суспільстві: стан і тенденції розвитку”, обґрунтувати провідні стратегічні напрямки розвитку освіти на сучасному етапі: відродження і розбудова національної системи освіти; формування освіченої творчої особистості; виведення освіти в Україні на рівень освіти розвинених країн світу; створення мережі недержавних навчально-виховних закладів;
4. визначити пріоритети освіти на сучасному етапі (графік); описати типи навчальних та навчально-виховних закладів, що існують сьогодні в міжнародному освітньому просторі (фото);
5. розкрити сутність сучасної моделі управління освітою в Україні у порівнянні з іншими країнами (таблиця).

Рекомендована література

1. Внутрішній контроль: робоча книга керівника школи / упоряд. Н. Мурашко, А. Панченко. – К.: Редакції газет з управління освітою, 2013. – 120 с. – (Бібліотека “Шкільного світу”).
2. Внутрішньошкільний контроль та аудит / упоряд.: Наталія Мурашко,
3. Алла Панченко. – К.: Редакції газет з управління освітою, 2013. – 128с.
4. Освітні реформи : місія, дійсність, рефлексія : [моногр.] / за ред.:
5. В. Кремень, Т. Левовицький, В. Огнев’юк, С. Сисоєва. – К. : Едельвейс, 2013. – 460 с.
6. Педагогіка: практикум: навч. посіб. / Г. Х. Яворська, О. П. Ноздрова ; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. Г. Х. Яворської. - Одеса : Букаєв Вадим Вікторович [вид.], 2014. - 169 с.
7. Формування професійної культури керівника навчального закладу в сучасному освітньому середовищі : зб. матеріалів / укл. М. О. Стащенко. — Луцьк : ВІППО, 2015. — 148 с.

Змістовий модуль II. Методика виховної роботи

Тема 6. Людина як предмет виховання. Ідеали і принципи виховання

Практичне заняття 1, 2. Виховання і сучасність

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Завдання виховання в контексті історичного розвитку суспільства.
2. Роль педагогіки в становленні особистості.
3. Зміст національного виховання.
4. Принципи виховання та їх характеристики.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. розробити презентаційний проект на тему “Роль педагогіки у становленні гармонійно розвиненої особистості”;

3. використовуючи матеріал лекції “Ідеали і принципи виховання”, розробити модель власного ідеалу у вихованні;
4. охарактеризувати структурні компоненти процесу виховання (мета, завдання, закономірності, рушійні сили); описати сучасні форми організації виховання (графік);
5. на основі аналізу сучасних документів держави про освіту розкрити проблеми і напрямки виховання підростаючого покоління в Україні на сучасному етапі (таблиця).

Рекомендована література

1. Аймедов К.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки : підручник / К.В. Аймедов, В.В. Бабієнко, В.А. Бабієнко, В.В. Сторож. — К.: Видавничий Дім “Слово”, 2014. — 352 с.
2. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навчальний посібник / О.Г. Кучерявий. -К. : Видавничий Дім “Слово”, 2014. —440 с.
3. Максименко В.П. Дидактика : курс лекцій / В.П. Максименко. Хмельницький : ХМЦНП, 2013. — 223 с.
4. Малафіїк І.В. Дидактика новітньої школи : Навчальний посібник / І.В.Малафіїк. — К.: Видавничий Дім “Слово”, 2015. — 632 с.
5. Нова українська школа. / Концептуальні засади реформування середньої школи. Кол-в авторів: Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова С., Кобернік І., Ковтунець В. та ін. — К., 2016. — 33с.

Тема 7. Розвиток, виховання і формування особистості. Методи та організаційні форми виховання.

Практичне заняття 3,4. Динаміка виховання особистості

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Сутність процесу, методів, прийомів і засобів виховання.
2. Методи виховання та їх оптимальний вибір.
3. Роль і місце самовиховання у виховному процесі. Значення співробітництва в процесі самовиховання особистості.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Модульний контроль.

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. розробити презентаційний проект на тему “Самовиховання особистості”;
3. використовуючи матеріал лекції “Розвиток, виховання і формування особистості”, розробити і скласти уніфіковану класифікаційну модель методів виховання (графік);
4. охарактеризувати підходи різних авторів до класифікації методів виховання (таблиця);
5. описати умови та фактори, що впливають на вибір раціонального поєднання методів виховання. Аргументуйте відповідь.

Рекомендована література

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання. 2-ге вид. / С.С. Вітвицька – К.: Центр учбової літератури, 2011. — 384 с.
2. Державний стандарт повної загальної середньої освіти. - <http://iitzo.gov.ua/serednya-osvita/pro-viddilennya-zmistu-zahalnoji-serednoji-osvity/normatyvno-pravova-baza-pochatkovoji-osvity/>
3. Закон України "Про вищу освіту" 1.07.2014р. // <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/110-zakon-ukrayiny-pro-osvitu>
4. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навчальний посібник / О.Г. Кучерявий. -К. : Видавничий Дім “Слово”, 2014. —440 с.

Тема 8. Самовиховання. Виховання особистості в колективі. Виховання особистості в сім'ї

Практичне заняття 5,6. Виховання особистості в колективі

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Форми виховання.
2. Особливості розвитку учнівського колективу і особистості.
3. Педагогічні вимоги до батьків. Особливості виховання дітей в сім'ї.
4. Роль і місце народної сімейної педагогіки в технології виховання людини.

II. Перевірка самостійної роботи.

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. розробити презентаційний проект на тему “Свідоме батьківство”; використовуючи матеріал лекції “Виховання особистості в колективі, в сім'ї”, розробити і скласти порівняльну таблицю щодо вимог школи і батьків до особистості дитини;
3. обґрунтувати, чому джерелом виховного впливу виступає не тільки вихователь, батьки, а й учнівський колектив (клас), інші дитячі об'єднання;
4. розкрити сутність групи методів формування суспільної поведінки та досвіду суспільних відносин;
5. навести приклади традиційних народних методів виховання і розвитку дитини в родині (фото).

Рекомендована література

1. Канішевська Л.В. Теоретичні аспекти формування професійної компетентності майбутнього педагога / Л.В. Канішевська // Теоретико-практичні аспекти виховної роботи в різних соціальних інститутах : зб. наук, пр. – К. :ПВ НАПН України, 2012. – Кн. 1. – С. 40–48.
2. Організаційна основа освіти та її гуманізація. Реферат. <http://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14861/>
3. Оржеховська В. М. Технології розбудови виховної системи загальноосвітнього навчального закладу : навчально-методичний посібник / В. М. Оржеховська, Т. Є. Федорченко. — Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. — 172 с.
4. Фізеші О.Й. Педагогіка: Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школознавство: Навчальний посібник / О.Й. Фізеші.- К.: Кондор-Видавництво, 2013.- 390 с.
5. Фоменко Н.А., Скрипник М.І., Фатхутдінова О.В. Правова педагогіка : Навчальний посібник.– Херсон: Олді-плюс, 2015. – 326с.